

izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom

za celo leto 3 gid. — kr.

„ pol leta 1 „ 60 „

„ četrt leta — „ 30 „

Naročnina se pošilja
opravištvu v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste

prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

O rubežnem iztirjevanju davkov.

(Spisa) K. Lj. c. k. davkarijski uradnik.)

„Kam bomo prišli, ako se nam dače ne bodo polajšale, kaj bo z nami, če bodo c. kr. davkarije še dalje naše dače tako strogo, tako naglo in s tolikimi stroški iztirjevale, kakor je iztirjejejo dan danes? Kaj postane iz nas ubogih posestnikov, kaj iz kmečkega stanu v obče, ako se nam presilna bremena davkov skoro ne bodo znižala?“ Tako je vzdihoval pri zadnjih volitvah v Mariboru znani mi volilec, kmet iz št. lenartskega okraja, lastnik velikega prav rodovitnega posestva, predstojnik bogate srenje v Pesničkej dolini. Ker mi je znano, da je ta posestnik poprejšnja leta svoje dače navadno za celo leto naprej plačeval, mu šaljivo omenim, da je finančni minister uže davno s svojimi znamenitimi besedami „es wird schon besser werden“ boljih časov obetal. Pri vas, moj dragi, so pa najbržer itak tako dobri časi, da poboljšanja nij treba in zato vam celó ministroma ova tolažba pomagati ne more. „Denarja mi je zmirom manjkalo, poreče mi, in sedanje strogo iztirjevanje dač mi gospodarstvo mnogokrat hudo prekriza. Prej me nikdar nijso na dačo opominjali, akoravno sem večkrat ž njo po pol leta zaostajal, sedaj pa me od mesca do mesca tirjajo in če si kaki goldinarček pripravim, kateri bi rad obrnol za domače silne potrebe, koj mi pošljejo zopet in zopet beriča s svarilnim listkom, uže zopet je tej ali drugej svoti dače obrok dotekel. In sodi ga Bog, če nijsem zadnjokrat radi polletnega zaostanka v znesku 1 fl. 87½ kr. moral 1 fl. 5 kr. stroškov plačati. Ker imam v Ptujsko davkarijo četiri ure, moram tedaj tudi v mestu obedovati in stroški znašajo mnogo več, kakor zaostala dača sama. Jeli taka sila opravičena? Žali Bog, da mi kmečki reveži postav ne poznamo. Drugače bi si takih groznih stroškov vendar ne dali ponzročiti“. To so lastne besede predstojnikove. Pristavil je tudi, da bi mi bil prav hvaležen, ako bi mu hotel najvažniša določila našteti, po katerih c. kr. uradi davke iztirjevati smejo. Ker ga poznam poštenjaka

skoz in skoz, obljubil mu sem, da o tej stvari v Sl. Gospodarju najpotrebnejših vrstic objavim. In to hočem dnes storiti ter mislim, da bodem mnogim ustregel, čeravno nijso na Pesnici doma, to pa davkeplačilcem pa tudi uradnikom. Davkeplačilci bodo tu poizvedeli, kedaj je skrajni čas dačo poravnati, ako se hočejo ogniti rubežnim stroškom ter bolje spoznati vse hude nasledke premudnega vplačevanja. Uradnikom pa tako podučeni davkeplačilci prihranijo mnogo situob in pisarij! Žali Bog, da se za tak poduk prostemu ljudstvu premalo skrbi!

Moti se, kdor misli, da so pravila, po kojih se dan danes pri nas iztirjujejo davki, celó tajna. Obiavila so se deloma v štev. 71. štajerskega dež. zakonika l. 1853. deloma velja postava od dne 9. marca 1870, št. 23. drž. zakonika. Tudi v dačnih knjižicah in na posamnih plačilnih nalogih berejo se obroki za vplačevanje dotičnih davkov. Dačni iztirjevalci (Steuerexecutoren) imajo po § 4. svojega poduka itak dolžnost, da vsakega mudnega davkeplačilca opomenijo na hude nasledke prekesnega vplačevanja davkov. § 4 omenjene postave dne 9. marca 1870. glasi se od besede do besede takole: Ako se dača v 4 tednih po obroku za vplačevanje določenem ne odrajta, mora se dača s zamudnimi obrestmi vred koj po predpisanej rubežni poti iztirjati, ako nij se prošnja, naj se dača odpusti ali na njo počaka, vložila in po političnej oblasti kot postavna spoznala. Kdor tedaj svoje zemljiščne in hišne dače koncem vsakega meseca, pridobinskega davka 1. januarja in 1. julija vsakega leta, in dohodnine zadnjega dne dotičnega četrtletja nij vplačal, mora se mesec dni kesneje uže rubiti za dolžno zaostalo svoto. To dovoljuje, to zapoveduje postava sama, nikakor pa nij odvisno od samovolje davkarijskih uradnikov. Posilno iztirjevanje davkov začne se s tem, da se mudni plačilec po zaukazu politične oblasti, torej c. kr. okrajnega glavarstva ali pa magistrata, v posebnem listku opomni, naj svoj zaostanek v 14 dnevih po sprejemu tega listka poravna, drugače

bode se mu kakov premakljivi ali nepremakljivi imetek zarubil in prodal. Ti svarilni listki se pošiljajo po davkarijskih uradih dotičnikom z dačnimi iztirjevalci, mnogokrat z vojakom, tu pa tam s posebnimi kazenskimi beriči. Sedaj pa, ko si tak svarilni listek prejel, poišči le hitro denar in beži v davkarijo dače plačevati! Ne mudi se niti en dan več, ker od zjutraj naprej skozi prvih sedem dni moraš po 5 kr. in potem sedem dni po 10 kr. rubežne pristojbine plačati. Tu ne velja niti prošnja niti kakov izgovor, dan za dnevom rastejo ti stroški. In če v 14. dneh dačne svote s stroški vred ne poravnaš, pridejo ti konja, vola, krave, voza, omare, njive, travnika, celega posestva cenit. Stvari, koje so ti zarubili, ne smeš odmakniti, prenarediti, prodati, drugače še te zaprejo.

Cenilni zapisnik predloži se po dotičnem komisariju c. kr. okr. glavarstvu in ta zaukaže potem prodajo rubljenega premoženja. Takih zakazev (prodajalnih naznanil) je na črnej deski c. kr. davkarij žali Bog vsaki čas le premnogo. Obrok za prodajo nesme se pod 14 in ne čez 30 dni nastaviti. „Saj mi grunta, gorice, njive, hiše, saj mi suknje, srajce itd. radi totih par goldinarjev ne bodo prišli rubiti?“ tako se mnogokrat sliši med kmeti. Ne mudi se, skrbi, da plačaš, mu odgovorimo, kajti le nevednež ti kaj takega trditi more. Brezpogojno in brez ovinkov se ti bode tvoje nepremakljivo blago zarubilo in prodalo, ako premakljivega nimaš. Postavno se zaradi dače zarubiti ne smejo: 1) postelje, obleka in perilo, kolikor je dolžniku in jegovim domačim po njihovem stanu neobhodno potrebno, potem postelje za družino in gospodarsko orodje, kolikor se ga pri hiši in v kubinji pogrešati ne more; 2) pri obrtnikih tudi orodje, koje k svojemu poslovanju rabijo; pri osebah, ki se s poljedelstvom pečajo, tako zvani „fundus instructus“, reči za obdelovanje polja neobhodno potrebne.

Papeževo pismo proti socialistom.

II. Vsem poslednjič je znano, s kako sila resnobnimi besedami in s koliko dušno močjo in stanovitnostjo se je vojskoval slavni Naš prednik Pij IX. blagega spomina v nagovorih in okrožnicah do škofov vesoljnega sveta zoper brezbožne naklepe, posebno zoper socialistiško kugo, koja je uže takrat razsajala. Obžalovati pa je, da so tisti, kterim je izročena skrb za očitni blagor, prekanjeni z goljufijami brezbožnih ljudij in prestrašeni po njih žuganjih, do Cerkve zmiraj bili natoleljivega ali tudi hudobnega duha, ne da bi bili pregledali, da počenjanja socialistov bi nič ne bila opravila, ako bi vladarji in narodi vedno bili dolžno spoštovali nauk katoliške Cerkve in veljavo rimskih papežev. Zakaj Cerkev živega Boga, ki je steber in podlaga resnice, uči tiste nauke in zapovedi, po kterih se pred vsem skrbi za varnost in mir družinstva in se nesrečni sad socializma

koreninama izdira. Akoravno namreč socialisti samo evangelije zlorabijo, da bi neprevidne leži oslepili, in toisto po svoji misli prevračajo, je vendar med njih skazenimi verskimi nauki in med najljubeznjivšim Kristusovim naukom toliko nasprotje, da ga nij večjega: kakoršno družbo ima pravica s krivico, ali kakošno tovarštvo ima luč s temo? (2. Kor. 6, 14.) Zakaj oni, kakor smo omenili, ne jenjajo ponavljati, da so vsi ljudje po natori enaki, in torej t'dijo, da veličanstvu ne gre čast in spoštovanje, ne pokorščina postavam, ako nijso kje od njih samovoljno potrjene. Nasproti pa je po evangeljskih pismih enakost ljudij v tem, da so vsi prejeli ravno tisto natoro, da so vsi k ravno tistej previsokej časti otrók božjih poklicani, in ob enem, da je vsem en in tisti namen in cilj postavljen in mora torej vsak po ravno tistej postavi sojen biti, ter bode prejel po zasluženju kaznen ali plačilo. Nejednakost prava in oblasti pa izvira od začetnika natore samega, kteri je Oče vsega, kar je v nebesih in na zemlji. (Efež. 3, 15.) Srca vladarjev in podložnikov pa so po katoliškem nauku s vzajemnimi dolžnostmi in pravicami tako zvezana, da se ne le vladohlepnost kroti, ampak tudi nagib k pokorščini lehek, stanovitven in najblagši prihaja. V resnici katoliška Cerkev podložnikom vedno zatrjuje apostolski predpis: Nij oblasti od drugod, kakor od Boga, ktere paso, tesopa od Boga postavljene. Kteri se tedaj oblasti ustavlja, se božje volji ustavlja. Kteri se pa ustavlja, sami sebi pogubljenje nakapajo. In zopet velevala: podložnim biti, ne samo zarad strahovanja, ampak tudi zarad vesti, in dajati vsakemu, kar je kdo dolžan: davek, komur davek; dačo, komur dačo, čast, komur čast. (Rim. 13.)

(Dalje prihod.)

Gospodarske stvari.

Nova žganjarijska postava je potrebna prenarredbe.

Posebnost liberalnim poslancem povsod lastna je, da so od njih osnovane postave pogosto nepraktične in kmalu popravce potrebne in prenarredbe. To se kaže tudi pri novej žganjarijskej postavi, katero so nam liberalni poslanci sklenoli 27. junija 1878. Postava še nij leta stara in uže se kaže, kako nepraktična da je, sitna in posebno kmetskimi posestnikom na škodo. To vidimo iz prošnje, katero so okrajnega zastopa odborniki pri sv. Lenartu v Slov. goricah po svojem državnem poslancu g. Hermanu predložiti dali državnemu zboru, naj bi ta omenjeno postavo prenarredil. Prošnja se glasi: „nova postava gledé pobiranja daca od žganjarijstva ima zraven nekaterih dobrih tudi mnogo prav hudih določeb. Ove bude določbe pa najbolj zadevljejo kmetske prebivalce in posestnike. Med najsitnejše določbe šteujemo ono

ki veleva, da se žganjarijska sprava (kotel) nesme prenašati, sploh pri žganjarijskem orodju v žganjarnici nič premaknoti. Znano pa je, da imamo žganjarjev, ki s svojim kotlom hodijo od posestnika do posestnika in ondi kot najeti delavci žgejo. Ako tedaj določba o nepremakljivosti žganjarijskega orodja veljavna ostane, potem bi si moral vsak posestnik sam za sebe žganjarnico prirediti in še sam kotel kupiti. Tu so pa celó nepotrebni stroški, kar je posebno tedaj razvidno, kedar ne obrodi ne sadovje pa ne v goricah. Kajti takrat nimamo ničesar žgati in dragi kotli bi nam brez koristi v kakem kotu le kot napota ležali. Kako nepraktična da je določba o nepremakljivosti kotlov, očitno je posebno ob slabem vremenu, ko se več časa nikamor z vozem ne more, kakor je n. pr. lanjsko leto bilo. Dolgo ni bilo mogoče ne sliv, ne tropin itd. kam dalje odpeljati. Kotel pa se lahko, ob vsakem vremenu, prenaša k vinogradom ali vsaj bliže tje, kder je kaj žgati. V navedenih točkah je močno želeli, da se postava prenaredi in kmetskimi posestnikom žganjarijstvo polajša. Zato prosimo, naj nam slavna zbornica poslancev tukaj pomaga.“

Beseda o telečji reji.

M. III. Mnogi gospodarji imajo navado, brž ko spomladi krave teletijo, prva živinčeta za rejo puščati, kakor ravno na svet prihajajo. Dostikrat pa je to ravno ta čas, ko so breje starke pri pišli klaji komaj toliko močne, da žive. Od takih krav teleta ne morejo velika in debela biti, pa tudi ne močna in za rejo posebno sposobna. Narobe se pa dostikrat teleta, ki se poleti storé, in ki so lepša in bolj razvita in raščena, prodavajo mesarjem. Sare matere njihove so dostikrat pravi mlečni studenci, a teleta gredo vendar le k mesarju. Mlečna lakomnost, ki le po najprejšem malem dobičku, po mleku za dom in za naprodaj hlastno seza, je pogosto kriva napačne živinoreje. Od tod izvira ne le slabo, vse redivne noči prazno, telečje meso, ki je prav za prav brez vsega jedra in slasti, ampak tudi putava mlada živina in vsa slaba odraščena, bodi si ona za pleme ali ona za vprego. Slaba nezadostna klaja in pa mlečna lakomnost gospodinji in gospodarjev, ki mladičem ne privošči toliko maternega mleka, kolikor mu po pravici za popolno razvijanje gre, je poglavitni povod, zakaj da je še toliko slabe živine v deželi.

Pu tudi s teleti, ki niso za rejo namenjeni, se pogosto na škodo gospodarjevo ravna. Tu se gleda čisto le na to, da pridejo teleta brž ko mogoče izpod krave k mesarju, če ta tudi prav ubožno ceno za nja ponuja. Če pride le do vse molže, do vsega mleka, potem misli, da je že na dobrem, nemisleča, da bi lahko namesto 15 gold. potegnila 25 goldinarjev za isto tele, ko bi mu bila puščala vse potrebno materni mleko, za katero

pa je javeljne potegnila 10 goldinarjev. Ako se teletu vse materni mleko pušča, pridobi dan na dan za $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ kilo na teži. Ali meso tako rejenega teleta je dosti več vredno, in mesar more tudi za tako tele več plačati, ker se tudi njemu za meso od tako rejenih telet draže plačuje. Kajti kilo žive teže od teleta, ki 50 kilov vaga, je vedno več vredno, ko pa kilo od teleta, ki le 30 kilo živo vaga. Tukaj toraj teža tudi ceno mesno in tedaj tudi teletno določuje. Teletno ceno bi morala mesna cena v mesnici in pa živinska vaga določevati. Ne bilo bi treba pri telečji prodaji dolgega besedovanja in pogajanja. Treba je rajtati in vagati pri porodu, reji, krmljenju in pri prodajanju telet. Zato bi bilo dobro, ko bi vsaki veči kmetovavec ali vsaj vsaka srenja imela svojo decimalno ali živinsko vago. Tako bi ne bilo treba kmetovavcem po temi tavati in že pri prodajanju telet, in potem pri prodajanju debele krave in vprežnega vola škodo trpeti. Potem se mleko lahko in dobro v denar spraviti da, posebno blizo večih mest in močno obljudenih krajev. Tukaj je grajevredna navada, teleta za mesarja namenjena, le malo dni pod kravo puščati. In vendar prepoveduje postava negodna teleta prodavati. Kajti kdor meso kupuje, temu ne more biti vse eno, ali kupi meso od popolnoma godnega 14—21 dni starega ali negodnega komaj 1—3 dni starega teleta. Zaduje je nezdravo in gabno. V obče velja kmetovavcem za ravnilo, da ne puščajo za rejo radi prvencev, ampak da jih brž ko morejo mesarju prodaja. Vendar pa bi tudi tukaj pametneje in bolj na svoj dobiček ravnali, ko bi take prvence vsaj 14 dni pod kravo puščali, že zaradi večega mlečnega dobička. Dalje puščanje prvencev pod mlado kravo pospešuje boljše razvijanje mlečnih slez v vimenu. Pa tudi več mleka se nabere v vimenu, če tele sesa, vime stiska in mane. To delo tele bolje opravi, ko pa človeške roke pri molzenju. Krave, ki 2—3 dni po teletu le pišlo mleka dajejo, kljub temu, da imajo veliko, dobro razvito vime, da so krepko in lepo raščene, in da se dobro krmijo, take krave tudi pozneje le redkokdaj dobre mlekarice postanejo, in pameten in misleč kmetovavec bode take ubožne mlekarice prej ko bo mogel za mesarja pripravil in prodal.

Tu gre še na vprašanje odgovoriti, ali ne kaže včasih kterege prvence rediti? Velja sicer pri kmetovaveh, kakor je bilo rečeno, ravnilo prvencev ne rediti. Ali tako poprek to ravnilo ni dobro in veljavno. Kajti dostikrat so tudi prvenci prav sposobni za rejo, so lepo raščeni in dobro razviti. Marsiktero pozneje storjenih telet ni tako lepo in močno, ko je bil prvenec. Iz tega sledi resnica, da se tudi prvenci z dobičkom rerediti morejo, če so le za rejo sposobni. Ovo v obče krivo ravnilo je nastalo od tod, ker so take kravice, ki imajo prvo tele, navadno slabe, majhne in nedoraščene in ker so bile prerano pri biku, je tudi prvo tele slabo. Če se je pa s ple-

menenjem čakalo do prave godnosti, morejo tudi prvorojenice velika in močna teleta povreči in taka teleta so za pleme sposobna, če imajo še druge dobre lastnosti.

Trboveljska podružnica kmetijske družbe štajerske je svojima poslancema za občni zbor v Gradcu dne 18. febr. naložila ugovarjati zoper to, da vsak ud 2 fl. plačati mora, za kar pa dobiva list: „der steirische Landbote“, ki ga pa nobeden tamošnjih slovenskih kmetov brati ne more. Z odpravo slovenske dosedanje prestave je družba Slovence spod. Štajerja popolnem prezrla in slovenskega sodeželjana iz družbe izbacnila. Kmetijska družba pobira doneskov iz cele dežele, prejema od deželne in državne kase podpore. Izvoljena poslanca g. Eichelter in Karel Valentinič imata torej nalog pri občnem zboru povedati, da je kmetijska družba osnovana za celo deželo in da spodnji Štajer tudi vplačuje v davkarijsko blagajnico, iz katere družba zajema! Želeti je, da bi se druge podružnice jednako krepko oglasile. Ni potreba da bi Slovenci na vsako nemškutarsko zaušnico ponižno pokimali in — molčali! Če uže „Landbote“ več predstavljati neče, naj pa družba svoje za nas važniše reči in zadeve v „Slov. Gospod.“ objavlja, sploh naj tudi za Slovence nekaj stori!

Sejmovi na Štajerskem. 1. febr. Jurklošter, Maribor; 3. febr. Dobova, sv. Juri na Šavnici, Vojnik, Jarenina, sv. Jakob pri Kostrivnici, Lipnica, Maribor (goveja in konjska živina), Videm, Zeleni travnik; 5. febr. sv. Peter pod Sv. gorami, Radgona.

Sejmovi na Koroškem. 3. februarja: Vreže, Kotiče.

Dopisi.

Iz Maribora. (Imena narodnih volilcev,) ki so glasovali za slovenska kandidata g. dr. Radaja in g. Janeza Fluherja, odločno zvrkli kandidata Seeder-Seidla ter Slovincem naklonili veselo in sijajno zmago dne 12. sept. 1878 so 1. iz št. lenartskega okraja: Anton Golob (G. Porčič), Anton Vogrin (Sp. Porčič), Jožef Elbl (sv. 3 Kralji), Mat. Knuplež (Sr. Gasteraja), Juri Kranjc (Sp. Gasteraja), Juri Purgaj (sv. Juri), Franc Petrič (Gočova), Franc Piblar (Verjane), Franc Ljubec (Senarsko), Martin Omulec (Cerkevňjak), Janez Črnčec (Ledinek), Janez Diemath (sv. Lenart), Franc Žlaber (Ihova), Alojz Nekrep (Partinje), Franc Ornik (Rogoznica), Andrej Špindler (Ročica), Matija Šuman (Zamarkova), Janez Žvajkar (Sp. Žerijavce), Franc Sver (G. Žerijavce), Jernej Kranjc (Šikarce), Matija Muršec (Šetarjeva), Franc Peserl (Šitance), Jakob Vraz (Selec), Anton Sodec (Smolince), Anton Kranjc (Supetinec), Dominik Čolnik (Drvanja), Franc Fekonja (Tronkova), Janez Klemenčič (Čaga), Janez Kranvogel (Črmljenšak), Jožef Vraz (Gorj.

Voličina), Tomaž Kranjc (Sp. Voličina), Jakob Korošec (Zimica), Janez Krajnc (Biš), Miha Vogrin (Vranga), Jožef Čolnik (Korena); 2. iz slov. bistriškega okraja: Matevž Šoster (sv. Ana), Martin Šoster (Dežno), Franc Kapun (Freiheim), Jožef Rober (Gabernik), Janez Šerbelj (Hošnica), Juri Marsidošek (Hrastovec), Janez Urlep (Jelovec), Mat. Vauhnik (Kalše), Mat. Razgoršek (Žabja ves), Lovro Rak (Laporje), Franc Špragar (Sp. Loznica), Mat. Gabrijan (Modraže), Štef. Žnidar (Obrna), Jakob Mlakar (Pečke), Paul Špragar (Pretež), Miha Ajd (Smrečno), Anton Horvat (Stattenberg), Anton Žunko (Stopno), Jernej Dvoršak, Janez Modic in dr. Vošnjak (Tinjsko), Val. Potisk (Verhovlje), Franc Žigart (Vojtina), Juri Rahle (Cigonca); in 3. iz mariborskega okraja: Anton Thaler in Martin Lorbek (št. Ilj), Jakob Rataj in Mat. Lorbek (Bistrica), dr. Radač (Frauheim), Miha Valant (Gorica), Anton Pečovnik (Grušova), Andrej Čep in Janez Sirk (sv. Jakob), Janez Simonič (Jarenina), Janez Hleb (Jelovec), Juri Franjež (Ješence), Jožef Rečnik (Rače), Martin Elšnik in Karl Harič (sv. Križ), Štefan Čerič (Digoše), Jožef Žunko (Lobnica), Jakob Trglec (Loka), Franc Špragar (Sp. Loznica), Jakob Marko (sv. Marjeta), Jožef Wurcer (Ruše), Jož. Krajnc (sv. Martin), Jožef Sagadin (Morje), Miha Mohorko (Orehova ves), Andrej Lobnik (Pohorje), Alojz Velebil, Janez Fluher in dr. Gregorčec (sv. Peter), Franc Fingušt (Podova), Kašpar Dreisiebner (Špičnik), Lovro Poštrak (G. Duplek), Miha Rojko (Sp. Duplek), Val. Rajšp (Tragučova), Alojz Vračko (Osek), Miha Valcel (Vohova), Janez Jager (Selnica), Lavoslav Lorbek (Ciglenca), Simon Pivec (Cvetkovce). To so značajni možje, ki se svoje uboge slovenske matere niso sramovali in jej na den volitve veliko, dolgo pogrešano, veselje pripravili. Slava jim! Živili!

Iz Gradca. (Velika radost) je bila med slovenskimi dijaki graškega vseučilišča, ko so zaslišali, da je šoštanjska hranilnica „podpiralnej zalogi slovanskih vseučilišnikov v Gradcu“ na predlog g. dr. Vošnjaka podarila 100 fl. Ta zalog, koja ima blagi namen podpirati uboge dijake slovanske narodnosti, je imela v začetku tega šolskega leta 2600 fl. (nominalne vrednosti) premoženja. V šolskem letu 1877/78 je bilo podpiranih 52, večidel slovanskih dijakov, ki so dobivali po 4, 5, 6, 10 fl. na mesec (navadna podpora je bila po 5 fl.). Kolika dobrota je to za uboge slovenske dijake, najbolje razume tisti dijak, ki je prišel v tujo in neznano mu mesto, v kojem nij imel nobenega človeka, na kojega bi se bil obrniti mogel in mu tudi od doma nij bilo nobene podpore pričakovati. Slava torej šoštanjskej hranilnici za dovoljeno zdatno podporo in posebna hvala g. dr. Vošnjak-u, da se je spomnil graških dijakov!

To lepo in hvalevredno ravnanje šoštanjskega članov naj bi pa tudi drugi Slovenci posnemali in

vsak po svojej moči, uboge slovenske dijake, koji se v Gradcu zdravilstva, ali pravoznanstva ali modroslovja učé, podpirali in s tem ne le dijakom, temuč tudi sebi koristili; kajti gotovo bode vsakemu Slovencu drago, ako se bodo s časom po celem Slovenskem nemški in večjidel slovenskim koristom maloprijazni uradniki, profesorji itd. nadomestili s značajnimi in narodu svojemu hvaležnimi slovenskimi sinovi! Prostovoljne doneske prejema „opravilni odbor podpiralne zaloge slovan. vseučiliščnikov“ v Gradcu (Universität).

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesarjevič Rudolf obiskal je v Draždanih saksonsko kraljevsko rodbino, ter bil prav prijazno sprejet; pravijo, da bo snubil princesinjo Matildo, ki bi tedaj utegnila kedaj naša cesarica biti. — Zasedenje Bosne in Hercegovine so ustavovorni poslanci naposled po srditem prepiru med seboj s 154 proti 112 glasom odobrili. Med temi, ki so pa vendarle proti glasovali, so štajerski poslanci: dr. Duhač, Forregger, Seidl, Heilsberg, Portugal, Čok, Poš in Walterskirchen, in pa koroški: Petrič, Mak in Morič, ti ostanejo politični Turki, kakor poprej, med tem, ko so se drugi turkoljubi poboljšali: Karneri, Pauer, Hakelberg itd. ter glasovali za zasedenje turških dežel. Pri razpravi so se liberalni turkoljubi močno zgrizli med seboj in zlasti dr. Herbsta, svojega voditelja, grdo zdelali. Očitali mu so mnogo grehov, tudi ta, da je minister Depretis 125 milijonov izdal v podporo obrtnikom in fabrikantom itd. Čudno, tega nismo prej vedeli! Do sedaj smo brali samo o 80 milijonih! No, Bog in bližnje volitve naj nas davkeplačilce rešijo poslancev, kakoršeu je Herbst in jegovi liberalni ustavovorni pajdaši po kopitu Duhačev, Forreggerjev, Seidlov itd., to tem bolj ker ti gospodje toliko prazne slame o celo jasnih rečeh zmlatijo, o važnih pa, kakor je nova kupčij-ska nagodba z Italijo in Francijo, molčijo. Ti so prejeli na nos na vrat; nobeden ni črnil besedice ne, ali ste nagodbi cesarstvu na dobiček ali kvar! In vendar ni vse eno, kolika colnina se bo od prevažanega blaga pobirala! Novo ministerstvo bode baje grof Koronini sestavil, kranjske dežele glavav Kalteneger gre na Dunaj za finančnega oskrbnika, dosedanji oskrbnik (prokurator) baron Gödl-Lannoy, rojen št. Peterčan pri Mariboru in Slovencem prijazen in pravičen mož, pa pride za sekcijskega načelnika k ministru Andrassyju! — Primorski Slovenci so pismo udanosti, sklenjeno na taboru v Dolini pri Trstu, izročili cesarju, ki so svojo pohvalo izrekli in zagotovili, da so jim vselej vrni Slovenci s tem napravili veliko veselje. Pismo so prinesli poslanca Nabergoj in Vitezič in dekan Jan! Slovenski delavci v Trstu so pa osnovali: slovansko delavno društvo, ki šteje uže 500 udov. Lahone to hudo grize! — Kranjski nemškutarski deželni odbor začenja menjše srenje

phati v večje glavne srenje, ki bodo se vé potrebovale novih uradnic in uradnikov. Itak uboge Kranjce bo ova draga in bržčas celo nepotrebna naprava z bremeni občutljivo obložila! — Štajerskega deželnega zbora sklep je od cesarja potrjen, ki bo letos davkeplačilec naložil 38% deželne doklade; od zaklada zemljiščne rešitve se bo smelo vzeti za deželne potrebe 165.633 fl. od drugod pa izposoditi 336.294 fl. 8%, naklade na užitino od mesa, vina in piva cesar niso potrdili. V Šopronu na Ogerskem je tamošnji advokat ljudi ogoljufal za 600.000 fl. jud in zrnski trgovec König v Raabi pa za 300.000 fl. Lani je 8000 nemških, judovskih, rumunskih in slovanskih ljudij svoja imena pomagjarilo in tako pomnožilo število Magjarov. Sram jih bodi, te odpadnike!

Nova Avstrija. Baron Schwarz dobil je od cesarja pravico, da sme železnice staviti iz Dalmacije v Hercegovino in Bosno. Tu pa tam so uže začeli meriti pa tudi delavci tje vreti, posebno iz Kranjskega in Goriškega, nedavno jih je 100 samo iz Tolmina odrinolo. Urica, magjaren in tudi posestnik v Slatini, bil je nekaj časa policijski načelnik v Mostaru. Sedaj je nekaj zakrivil, da ga je sodnija Zagrebska dala zapreti.

Vnanje države. Akoravno človeška kuga na Ruskem pojenjava, vendar se vsi sosedi pripravljajo na obrambo: Nemčija hoče baje 80.000 vojakov na mejo poslati, tudi Avstrija namerava z rezervisti 11 regimentov jednako storiti, celo Italija je pristop zabranila ladijam, prihajajočim od ruskega pomorja. Francozi se čutijo zopet toliko močni, da začenjajo govoriti o vojski zoper Nemčijo ter da bi vzeti jim deželi Alzacijo in Loreno zopet pridobili. Tem bolj je pomenljivo, da se tukaj Bismark dela, kakor da bi nič ne videl ali čul, on, ki je prej vsaki trenutek hotel še enkrat po Franciji lopnoti, da bi jo popolnem pobil. Nova šolska postava, osnovana od liberalnih freimaurerskih poslancev v Belgiji, prepoveduje popolnem učenje krščanskega nauka v šolah. — Angleži so se zarad svoje pohlepnosti zapleli v novo vojsko, to pa v južnej Afriki, ker se jim zamorski kralj Zulu-kafrov, po imenu Cetimajo, brani podvreči. Grki in Turki so se zarad meje hudo sprli. Črnogorcem še Podgorice Turki niso izročili pa tudi z Rusom konečnega miru ne podpisali. Bolgarski poslanci so se zbrali v Trnovi, da izvolijo kneza. Bolgarska vojna šteje uže 23.000 mož, ki bodo trdnjave zaseli po odhodu ruske armade. V Afganistanu so Angleži precej daleč prodrli; ali zaželjenega miru še ne bodo kmalu dosegli. Jakubkhan je namreč Gilce, ki so k Angležem odpadli, naglo zgrabil in hudo potolkel; Angležem se pa previdno izogiblje, da jih dalje v deželo in pustinja zvabi! Na Ruskem je palo grozno debelo snega in huda zima je potegnula. Pravijo, da bo mraz najbolj zadušil strašno kugo! Najhujše je razsajala v Vetljanki, vasi nad Archangeljskem ob Volgi.

Za poduk in kratek čas.

Iz Gradca do Sarajeva.

(Dogodki iz življenja vojaškega duhovnika v bosenski vojski l. 1878.)

VIII. V Brod so prihajale od dne do dne žalostnejše novice iz Bosne. Vsakteri, ki se je od ondot povrnil: vojak, voznik, delavec, kupec, Bosnijak sam, znal je, kolikor toliko strašnih, sem-trtje skrivnostnih, čudnih, neverjetnih rečij pripovedovati. Vsled tako slabih glasov je upadlo srce mnogokterim, ki so hoteli iti v novo Avstrijo svoje sreče iskat. Razni vozniki, slavonski in magyarski, katerih je na stotine in stotine okoli Broda stalo, protivili in ustavljali so se najbolj, kedar njim je bilo ukazano, da morajo različne robe naložiti in jo za našo armado v Bosno peljati. Kakor, da bi šlo gotovo v smrt ali še hujše v pekel, podajali so se s strahom in trepetom čez pijonirski most v turško pokrajino. Sicer je pa bila res ta voznja za marsikterega bridka, osodepolna, dá, poslednja. Hromih, oslabljenih in na razne načine bolnih vojakov se je vsakega dne po več vozov pripeljalo, 800 jih je ležalo v Brodskej bolnišnici, druge so odvažale ladije proti Sisku. Močno so vznemirili vojaštvo in prebivalstvo Brodsko prvi ranjeniki, katerih je došlo dne 5. avgusta 5 in 6. avgusta 8. Bili so od pete eskadrone 7. husarskega regimenta, kateri so vstaši pri Maglaju lesičje napadli in brez usmiljenja posekali ali postreljali. Ranjeni so pravili, kako so bili nekteri tovarši od divjakov nečloveško razmesarjeni. Dopoldne 7. avgusta srečam na Savskem obrežju nekega uže od Gradca mi znanega starega častnika, ki se je zarad bolehavosti iz Dervente domov vračal. Mož mi nij ravno veselih rečij pripovedoval o svojem petdnevem bivanju v Bosni. „Gospod!“ rekel je ozbilno, „skrbite, skrbite, da vam ne bode treba v to deželo. Jaz sem si nalezel hib, da jih imam do groba dovolj lečit. Mnogo sveta sem videl in skusil, ali česa jednakega nijsem doživel niti v Italiji, niti na Sedmograškem, niti v Šlezvig Holšteinu, niti v Prusiji, niti v Galiciji, kakor sem pretrpel v tem kratkem času v Bosni. One grozovite burje, ki je razsajala prvo noč v Derventi, ne zabim svoje žive dni. Gromelo, bliskalo in ulivalo je, zraven pa vihar divjal, da še menda na sodni dan ne bode tako. Koj križali smo se. Kručal sem pod nekim dolgim vozom, ko nenadoma prihruje voda in kamenje, da mi je šlo za življenje. Urno zbežim pod nek šotor, kjer so sami generali prenočevali, ali kaj pravim prenočevali, stiskavali so se v svojih dežnih kabanicah drug do drugega, da jim je vroče prihajalo. To noč je 13 mož mirno v Gospodu zaspalo. Čudež je, da še jaz nijsem za vselej strepetal. No! in ti Slavonski vozniki, ti reveži so še le trpeli! Včeraj sem na svojej vrnitvi skoro v vsakem večjem grabnu zapazil kakšen kos potrtega voza, ali kakšno steg-

nenno mrho“. Eh! gospod, zamenil sem besedo, vi menda vse prečno vidite; škoda, da nijste dalje v Bosno marširali, ne dvomim, da bi bili tudi veselih dogodkov dočakali. Čujem, da bode moral še te dni naš zdravniški oddelek za armado odlaziti, in onda se bodem lahko sam prepričal, koliko je resnice na teh neugodnih Jobovih novicah. „A če je tako, nate roko, feldpater! da potujete srečno in se vrnete srečno! Meni pa naj nebeški Oče le to milost podeli, da zopet vidim v Beču svojo ljubljeno družino: ženo in otroke!“

V svojih nadah nijsem se mnogo zmotil. Naznanilo se nam je uže 11. avgusta, da moramo dalje odriniti. Ta ukaz smo zvedeli ob desetej uri dopoldne in popoldne ob 1/22. je moral prvi oddelek pod vodstvom polkovnega zdravnika Dr. Hermana po ladiji v Šamac hiteti. Zarad večje jasnosti bodi omenjeno, da se naša poljska bolnišnica šte. XV. prišteva onim, ktere se dadó v tri podrazdelke razdeliti; mnogo je pa takih, ki so nerazrušljive. Gori omenjeni prvi oddelek je imel nalogo: iz Šamaca za Szaparyjevo divizijo v Gradca in Gračanico marširati ter se v Tuzli za stalno naseliti. Ali Šamaca še dobro videl ni in uže so ga mohamedanski vstaši s svincem pozdravili in s črnim prahom pokadili, tako, da se je moral vrniti ter iz Broda v Doboj krenoti, kder je sprejemal v svoj lazaret ranjene in bolene vojake od Szaparyjeve divizije. Temu oddelku nijso ravno rožice cvetele v Bosni, pa tudi druga ne. Druga 2 oddelka bila bi morala ob 5. zjutra dne 12. avgusta proti Derventi odlaziti. Ali pozno na večer pride iz Bosne telegram, da je odhod na nedoločen čas ustavljen. Vendar drugega jutra na god sv. Klare došel je zopet glas: bolnišnica ima še danes ob devetih brez vsake zamude dalje marširati. Vkljub temu strogemu povelju zakasnili smo se vendar skoro za polovico dneva. To pa so zakrivili Brodčani, ki nijso hoteli iz dobra svojih konjev zapreči. Še le ko je zagromelo od general-komande, da mora vsakdo kljuseta dati pod kaznijo od 100—200 gl. jeli so gospodarji priiganjati suhe mrhe, ktere je moral živinski zdravnik še presojevati, jeli so za daljno pot ali ne. Poprej ko so počasni mestjani 49 parov konjev pred naše vozove vpregli, udarla je ura na frančiškanskem zvoniku tri in prvi voz naše dolge „kolone“ se je prepeljal čez Savski most na turško zemljo. Kdo bi zamogel — naj še tako dobro pozna vse kote in vse skrivne gube človeškega srca — naštet i in verno opisati one občutke, ki so sprehajali posamezne pri odhodu iz avstrijske zemlje v skrivnostno Bosno. Rečem le toliko, da nam je bilo pri srcu zajedno hladno in toplo. Prišedše v turški Brod razvedril nas je nemški napis nad vratmi prve evropske gostilnice na bosanskej zemlji: „Zur Übergang nach Bosnien“. Vidi se mu, da tukaj nij prihodnosti za nemški jezik. Bolje se je glasil vstrie njega hrvatski: „Gostiona kod prelaza v Bosnu“. Poidoč obiskal

sem še vrlega fratra Filipa Oršolič a, s katerim sem popil kupico rujnega na krepko zdravje in srečno pot. (Dalje prih.)

Smešničar 5. Dva prijatelja: Janez in Miha se vadjata. Janez reče Mihetu: Stavim polovnjak vina, če si kos pol ure pred to uro, ki na steni visi, stati, s kazalcem sem ter tje migati in govoriti brez pretrganja: gre sem, gre tje. — Miha koj udari, se postavi pred uro, ter miga s kazalcem na uro kazajé in govori venomer: gre sem, gre tje: gre sem, gre tje itd. — Janez ga pusti v izbi, ter gre njegovej ženi pravit; „Za božjo voljo, kaj je z vašim možem, je menda ob pamet; v izbi pred uro stoji in vedno govori: gre sem, gre tje; gre sem, gre tje! Žena prestrašena dere v izbo in najde res moža stati pred uro, s prstom na minuto kazati, sem ter tje gibati in govoriti; gre sem, gre tje; gre sem, gre tje, ter na ves glas zaupije: „Ljubi moj mož, kaj pa ti je? ali si ob pamet!“ On pa, da nebi stave zgubil, se nič ne zmeni, ampak dalje govori: gre sem, gre tje; gre sem, gre tje. Zdaj pokliče žena še vse otroke, ki se jokajé očeta oklenejo, za roko držijo. On pa se s vso močjo brani in govori: gre sem, gre tje; gre sem, gre tje. Slednjič pa ga le zmagajo. Mož je jezen, ker vidi, da bo stavo zgubil, reče ženi: „Neumna žena, ker mi ne daš mira, pa boš ti stavo plačala, en polovnjak vina, ki sem ga zavoljo tebe zgubil.“

Razne stvari.

(*Celjska čitalnica*) napravi lepo svečanost v spomin Val. Vodnika v nedeljo 2. febr. ob 8. uri zvečer: 1. Slavnostni govor, 2. Pozdrav Bledu, napev Nedvedov, 3. Večerna, Riharjeva, 4. Junakova smrt, deklamacija pesni Stritarjeve, 5. Oblaček, napev Kocijančičev, 6. Strunam, Jenkova, 7. Želje, Nedvedov samospev, 8. U boj, moški zbor Zajčev, 9. Ples.

(*Ljutomerska čitalnica*) bode imela dne 2. febr. občni zbor ob 3. uri popoldnevu v svojej sobi. Načrt: 1. Nagovor predsednikov, in podpredsednikov, 2. poročilo blagajnikovo in pregled računov 3. poročilo tajnikovo, 4. volitev novega odbora, 5. Razni predlogi. Na večer zabava.

Odbor.

(*Tiskovno pravdo*) dobila je „Marburger-Zeitung, ker je čast žaljivno „Poslano“ objavila zadevno barona Maksa Rasta in jegovo rodbino. Temu se ne čudimo, ker ta novina sploh le prepogosto daje prostor takim „Poslanim“, ki očitvidno služijo zasebnemu maščevanju in javnemu škandalu. Tako objavlja uže 2krat ovi list „inserirat“, kder nekdo iz Maribora učitelja Tomaža R.— v Ptujju javno tirja, naj plača, kar je dolžen!

(*Eksekutivnih dražeb*) največ ta mesec naznanjenih bilo je od sodnije v Ptujju in sv. Lenartu v Slov. gor., namreč 19 in 21, skup 40 samo v 1. številki uradnega lista „Grazer-Zeitung“.

(*Okrajni zastop mariborski*) tirja letos 29704 fl. in hoče 10% doklade naložiti davkeplačilcem, tedaj celih 4147 fl. več. Za božjo voljo! Prihodnjič več!

(*Obsojeni*) so Fr. Tronjko na 8 mesencev v ječo, Fr. Tušman in Cecilija Kovač 2 leti, Fr. Marat 3, Jernej Koemut 4, Jožefa Lesjak pa 12 let težke ječe.

(200 fl. plačati) mora, kdor hoče dobiti pravico mestjana mariborskega.

(*Zmrznil*) je Jožef Hartman, posestnik v Golavibuki pri Slov. Gradcu.

(*Sodnijo prestaviti*) hočejo nekateri sv. Križevčani iz Rogaca v Slatino.

(*V Mostaru umrl*) je g. Karl Trampuš, nadlajtnant pri 33. bataljonu lovcev, rodod Slovenec od sv. Roprta v Slov. goricah. Griža ga je zvijala cela 2 tedna. Sodček dobrega ljutomerskega vina, ki si ga je naročil, ga ni našel več živega. Rajni bil je priden dijak mariborske gimnazije, vrl narodnjak ter je sam prosil, da so ga poslali v boj za svobodo jugoslovanskih kristijanov. Naj počiva v miru v Novi-Avstriji!

(† *Anton Magdič*) doktor zdravilstva v Ormužu, mnogoletni naročnik „Slov. Gospod.“ pa menda skoro vseh slovenskih listov, je umrl. Pokopali so ga dekan Velikonedeljski, č. g. Fric. Prijatelje prosimo životopisnih črtic o blagem rajniku! —

(*Ptujsko mesto*) bode za občinske stroške letos pobiralo 40 kr. od hektolitra pive in 1 kr. od hektolitra in stopnje pri žganjici!

(*Novih učiteljic*) dobili smo iz Ljubljane. Gospodične A. Kuntara pride v Laško, M. Kolšek k sv. Martinu pri Slov. Gradcu, M. Mannert v Muto, E. Paletta v Ribnico, A. Šnidršič na Vransko in H. Ekl v Trbovlje, G. Fr. Šorn postal je začasni učitelj pri sv. Juriju pod Tabrom, g. J. Šerak, podučitelj v Vojniku.

(*Spremembe v Lavantinskej škofiji*). Č. g. K. Supanc je postal župnik pri sv. Marjeti pri Laškem, č. g. J. Sparhakl župnik pri sv. Petru v Medvedovem selu, č. g. J. Zadravec gre za provizorja v št. Ožvat ob Dravi in č. g. M. Frece za kaplana v Laporje. Poročilo o Reichenburškej fari v 4. štef. „Zg. Danice“ je krivo, deloma debel kozel oziroma na cerkveno pravo, kar bodemo prilično razlagali.

(*Za dijaško semenišče*) darovali so prečestiti g. Izidor Allinger, opat Borovski 15 fl. Blaga posestnica 30 fl. in J. K. 5 fl.

(*Tržna cena v Mariboru*) pšen. 6.20, rž 4.30, ječm. 4.20, oves 2.50, kur. 4.30, pros. 4.30, ajd. 4.20, krompir 2.30, seno 2.40.

Lističi opravištva in uredništva. Redno določiljanje lista bodi pobotnica naročnikom! Imena pošt se morajo pisati in tiskati, kakor kaže uradni pečat sicer se redno prejemanje listov ne more pričakovati. G. A. K. v Ptujскеj gori: dopis nejasen, ne vemo, kaj hočete in na koga merite. Isto velja dopisniku od sv. B. v H. in sploh turškega ravnanja zoper kaplana nikakor ne odobrujemo in ne objavimo! G. Bl. T. za poslano lepa hvala! G. A. v

Pišecah: pustite sitao reč. Bodi baron Moškon še toliko dober Vam, Slovenceu sploh dober ni, to kaže njegovo obnašanje v Gradcu kot poslanca in doma kot župana. Pišečanom in jihovemu županu se ni treba bati, da bi bili dr. Bleiweisa kot siromaka dobili na oskrbovanje, če bi mu bili dali častno srenjčanstvo. Dosti!

Loterijne številke:

V Trstu 25. januarja 1879: 37, 62, 75, 80, 55.
V Lincu " " " " 72, 9, 3, 46, 13.
Prihodnje srečkanje: 8. februarja 1879.

Nadučiteljska služba

v Negovi s plačo od 550 gold. opravilno doklado od 50 gold. s prostim stanovanjem in s eventualnim poboljškom dohodkov službe orglarja se razpisuje do 1. marca t. l.

Prosilci nemškega in slovenskega jezika zmožni naj uložijo svoje prošnje po pravilnem potu.

Okrajni šolski svet Zgorn. Radgone

1—3 dne 28. prosinca 1879.

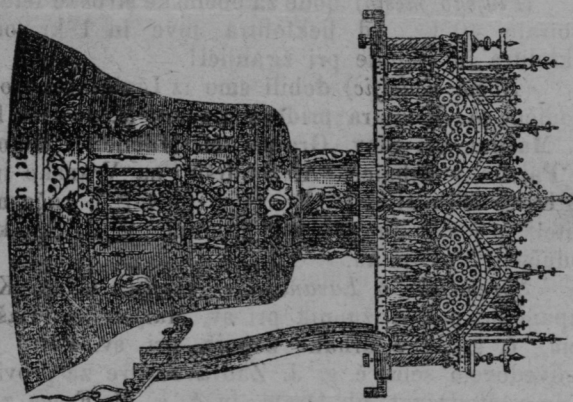
Prvosednik **Premersstein.**

<p>LIVARNA, Badgasse Nr. 9 blizu sl. cerkve.</p>	 <p>C. kr. izk. pr.</p>	<p>Številnih priznanih za zlate zvonove je priredjenih za ogled.</p>
---	--	--

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov

v MARIBORU

zliva posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečaje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poroštvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanega, iz litega železa ali iz besemerskega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perotih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Ilustrirane obrazce dopošljemo, kdor jih želi, brezplačno po pošti!

1—12

Olja delat

2—4

vabi Janez Černe, po domačem Haba, v Framu (Frauheimu), ki je sedaj iz nova začel olje delati!

Orglarsko-cerkovniška služba

farne cerkve sv. Mihela pri Šoštanju je izpraznena.

Razven lepih dohodkov n. pr. v zapisani brnji, štoljarju, zvonenuju, ima orglar tudi prav prostorno stanovanje, novo sezidan blev, 2 njivi in 1 travnik.

Ob enem opozorujemo na zahtevanje, da mora orglar zaradi cerkovniških opravil pomagачa imeti.

Prosilci se naj pisмено oglasijo do 1. februarja 1879.

2—2

Cerkveno predstojništvo sv. Mihela pri Šoštanju.

Orgle

še dosti dobre so po ceni na prodaji pri farni cerkvi v Skalalah. Pogodbe se zvejo pri cerkvenem predstojništvu.

2—3

Železarija g. DANIELJA RAKUŠA
v graški ulici v Celju

priporočajo svojo zalogo izvrstno sestavljenih plugov, po jako nizkeji ceni, ima tudi vedno prav obilo železnega blaga kupcem na izbiro: železa ploščatega, okroglega in štirivogatega dleta, železnih obročev, plehovine železne, bakrene, medene, cinkove in podobne ter računna ove reči vse po izredno nizkeji ceni. Dalje se dobijo ondi **OKROVI** za okna in dveri itd. Zaloga je tu jako bogata in mnogovrstne robe na izbiro, tudi se dopošiljajo proračuni za cele nove stavbe prav rado in brezplačno. Priporočuje se tudi bogata zaloga

Kuhinjske spravge in orodja kakor tudi deli železnih orodij.

Ako kdo hoče kaj o navedenih rečeh poizvedeti, se mu točno daje odgovor brezplačno in franko. Naposled omenimo, da se nahaja ondi tudi zaloga

gospodarskih mašin fabrike: **Clayton et Shuttleworth**
iz Beča in Linkolna.

1—12